

VÁCZI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési ára: Egész évre 12 kor.,
félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 24 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

KONCZ JÓZSEF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesegyház-tér 7. sz. ajtó.

Megjelenik minden csütörtökön.

Nyílt-tér sora 60 fillér.

Hirdetések árszabály szerint.

Az alföldi lelkipásztorkodás akadályai.

I.

Erős, megfeszített munkának kell, hogy eredménye legyen! Ha valaki kitartóan dolgozik, ha esetleg néha akadályokra talál is, azok csak edzeni fogják erőt, csak erősíteni fogják törekvéseit. Ha azonban évek hosszú során tartó emberfeletti munkának sincsen kellő eredménye, az méltán gondolkodásra késztet s ily szavakra nyitja az agg munkás ajkait: „hiába éltem, mert nem tudtam megfelelni hivatásomnak!” Mig az akadályok olyanok, hogy felismerheti azokat az ember, addig könnyebb a dolga, mert épen az akadályok ellenében dolgozik megfeszített erővel. Amikor azonban nem tud az ember rájönni, hogy mik akadályozzák meg munkájában, akkor csak az eredménytelenséget látja. Különösen sok esetben van így a lelkipásztor. A gonosz szellem, mely minden eszközt megragad arra nézve, hogy a papnak keserűvé tegye mindennapi kenyerét, nagyon ügyes az akadályok felállításában, úgy, hogy sokszor megtéveszti a lelkipásztort. Megtörténik, hogy legjobban bizik valamelyik hívében, mert nagyon vallásos, mert a templomot sohasem mulasztja el stb; és épen ez az ember ront legtöbbit a munkáján. Ilyenek szoktak lenni az alföldön kevés kivétellel az u. n. előénekesek, búcsúvezetők. El nem mulasztanak egyetlen alkalmat sem, hogy hivatalukat betöltsék. Elmennek messze földre, összehozzanak sok hívót a búcsújárásra, hogy azáltal a plebános előtt jó színben tűnjenek fel. Ha azonban a lelkipásztor figyelmezteti egyes esetekben kifolyólag, hogy meg ne részegedjék ismét a búcsún, akkor elmondja mindennek őt a hívek előtt, csak jónak nem. És számtalan más eset is előfordult már.

Eltekintve ezen kisebb dolgoktól, melyekben, mint említve volt, az ördög működik közre, vizsgáljuk azokat a nagyobb akadályokat, amelyek ha nem is egy és ugyanazon helyen egyszerre, de leginkább az alföldön lépnek fel. — Vizsgálván a dolgok állását, arra a tapasztalatra jutunk, hogy felvidéki népünk mélyebben vallásos, mint az alföldi. Néme-

lyek ezt a lakosság geográfiai elhelyezkedéséből akarják kimagyarázni. Szerintük ugyanis az alföldön lakó ember lelke olyan nyílt, őszinte, mint a pusztá. Tekintete sehol sem találván akadályra, hozzászózott maga is a nyíltsághoz, — tehát nem lehet olyan vallásos, mint a hegyek közé elzárt, kételkedő, mindenki iránt bizalmatlan felvidéki. Azonban ez a raczionalista magyarázat, mely a vallást nyűgnek tekinti, sehogysem logikus, sehogysem következetes. Hiszen épen az ellenkezőnek kellene bekövetkeznie. Épen az alföldi embernek kellene vallásosabbnak lennie! Miután nyiltabb a természete, annál inkább fel kellene emelkednie Istenhez, kit ott lát mindennap a maga nagyszerűségében a pusztán, kinek keze-művét csodálhatja a végtelen térségeken! — Mi az alföldi ember kevésbé vallásos voltát más okokból származtatjuk. Ezen okokat nevezzük az alföldi lelkipásztorkodás akadályainak. Röviden 6 pontba foglaljuk a mondandókat.

1. Első akadály a lelkipásztorkodásnak a *vallásbeli megoszlás*. Alig akad község, hol tiszta katolikus lenne a lakosság, vagy legalább többségben volna, ellenben igen sok helyen előfordul, hogy a katolikusok kisebbségben vannak. Az ilyen helyen azért nehéz a lelkipásztornak a dolga, mert az egészen más lelkivilágban mozgó emberek sokszor lerontják azt, mit ő nagy fáradsággal épített. Hiába hirdeti az a pap, hogy a nagybőjtben tilos mindenféle zajos mulatság, lakodalom, mikor a más vallás hívei (talán készakarva) épen ilyen időtájban mulatnak legjobban. A mulatságra, lakodalomra hivatalos lesz a szomszéd, rokon, jóbarát, — ott aztán poharazás közben bizony nem nagyon fog visszaemlékezni arra a hívő, hogy papja a legutóbbi vasárnapon épen arról prédikált, hogy a Krisztus kinszenvedésére való előkészület idejében mennyire tiltja a dorbézolást az egyház. Ha bőjtölésről, önmegtagadásról van szó, akkor bőven kijut a katolikus hívőknek a gúnyolódásból, mivel hogy „nem az becsteleníti meg az embert, ami bemeleg a szájon, hanem ami onnét

kijő”, — tehát nincsen semmi szükség a bőjtölésre, az önmegtartóztatásra. Ezeket és ehhez hasonló sok-sok más dolgot hallva az a hívő, ha hitében nem elég szilárd, bizony enged a csábításnak és lassankint egészen közönyös lesz hite iránt. Mert jól gondoljuk meg, hogy az ember hajlandóbb a rosszra, mint a jóra s ne csodalkozzunk azon, hogy a vegyes vallás egy községben mennyire megakadályozza a lelkipásztornak működését. Nem a zsidóságról van itt szó, mert ez a faj, dacára nemzetrontó hatásának, szinte fanatikusan vallásos, hanem protestáns testvéreinkről, kiknek szívében vajmi kevés az élő hit. Vanuk ugyan közöttük sokan, kik igyekeznek a hit szerint élni, de ezeknek szép törekvése megakad a pásztorok materialista izű tanításain. Pásztoraik u. i. erősen nevelik bennük a földi dolgokhoz való nagy ragaszkodást, csoda-e, ha emellett minden túlvilági dolgot elfelejtene? Olyan ez az akadály a pozitív vallás alapján álló lelkipásztornak, mint az erjesztő a kenyérnél. Sokszor hiába való minden törekvése és csak Isten különös kegyelme menti meg a nyáját. — Ez az akadály csak akkor fog ledűlni, ha a más keresztény vallások lelkészei és hívei a szigorú evangéliumi alapon állanak és nem fogják a szent könyveket önkényűleg csúrni-csavarni cseljaiknak megfelelőleg. A lelkipásztor igyekezzék hívei szívében felindítani az erős szeretetet Isten iránt, aztán tárja fel őszintén a veszélyeket, mik a lelket a hitetlenekkel való társalgás révén érhetik. — Az bizonyos, hogy a vallásbeli megoszlás sok keserű perczet fog okozni, amint eddig is okozott, a lelkipásztoroknak.

2. Erősen terjed az alföldön a *szociálizmus*. Minthogy pedig tudjuk, hogy az ő vezéreik a „vallás magánügy” jelige alatt a hitét megvalló katolikus embert sokszor inzultálják, mint legutóbb egy postatisztet Mária-Besnyőn és hogy ők szívéből gyűlölnék minden pozitív vallást a saját elveiken kívül, akkor nem csodálkozhatunk rajta, hogy annyi nehéz perczet, annyi hiábavaló munkát okoznak a lelkipásztoroknak. Itt is arra

az elvre, illetve igazságra hivatkozunk, hogy az ember jobban hajlandó a rosszra, mint a jóra, tehát sokan szívesen szegődnek az ő táborukba. Lassankint elmáradoznak a templomból, gyónáshoz nem járulnak s végül még egyházunknak is ellenségeivé lesznek. Ha van, aki felvilágosítja őket, akkor nincs egészen elveszve az ügy, de csak nagyon nehezen lehet őket a hithez visszatéríteni, mert, hogy úgy mondjam, elszoktak tőle. Még azután minél alacsonyabb gondolkodású valamely ember, annál nehezebben tud felemelkedni a szellemiekhez. Hite nincsen csak egy, az t. i., hogy az általa óhajtott kommunisztikus világrend egyszer bekövetkezik. Mást mindent elfeled és ezen egy eszme hevíti egyedül. — A lelkipásztor munkálkodásának mindig nagy akadályai lesznek a szocialisták.

Vicinius.

Városi közgyűlés.

Gyér érdeklődés mellett tartott városunk képviselőtestülete mult csütörtökön közgyűlést, melyen 36 pontnak kellett volna elintézését nyernie.

Kemény Guszláv választott és Alberty Ferenc virilista képviselőket a főjegyző parentálta el sablonos formulával. Előbbi helye üres marad, mert a III. kerületben a póttagok már elfogytak, utóbbi helyére Schrött János vendéglős következik. Árvaszéki ülnöknek a tanács dr. Matolesy Sándort kandidálta, de ez mint közjegyző e tisztelet nem viselhetvén, egyhangúlag Tragor Károly választatott meg.

A pénztárvizsgálati és egészségügyi jelentés

T Á R C Z A

A két morva.

— Irta: DUNAPARTI. —
(Befejezés.)

Baráthossyéknaál nagy vigasság van! Egyetlen leányuknak — Ilonkának — eljegyzését tartják Somhegyi Iván földbirtokossal, ki mint mérnök a honvédtüzérségnél teljesítette hazafiúi nehéz kötelességét az egész szabadságharc alatt. Komárom, mikor kapitulált, ő is a vár hős védői között volt s az osztrákoktól kicsikart menlevél folytán megszabadult a további üldöztetéstől, de zaklatásnak eléggé ki volt téve az akkori gyűlevész nép részéről. Birtokait nem kobozhatták el, mert özvegy édesanyja tulajdonát képezték, mi eléggé fáj az éhes sáskahadnak.

Hazaérkezése után — mint azt sokan mások is tették — birtokuk rendezésével és gazdálkodással foglalkozott. Édes anyja — tekintve a saját törődöttségét — biztatta, hogy nősüljön meg, s az ifju asszony vegye át a ház vezetését s vegye le az ő válláról a gondot. Nagyon elkellene neki már a pihenés. — Az ifju Somhegyi is gondolt már ilyesmire, de nem akart előbb nyilatkozni, míg anyja erre fel nem szólítja. Elérkezettnek látta tehát az időt s kitérte szívét jó anyja előtt, ki fia választását nemcsak helyeselte, de örömmel adta hozzá beleegyezését is. Ezt az eljegyzést ünnepelték olyan nagy vigassággal.

Baráthossy Barna pár percre magukra hagyta vendégeit, mivel János hajdu susogva

után az alispán rendeletére ki kellett mutatni, hogy a városi tisztviselők közül kik viselnek igazgatósági vagy más hivatalt pénzintézeteknél, rtársaságnál. A polgármester 3, többen 1—1 ilyen hivatalt viselnek, de ezek nem inkompatibilisek, tehát továbbra is maradhatnak hivataluk elhanyagolása nélkül.

A tótfalui út rendezésénél alighanem nyern fog a város pár száz koronát, mert a vármegye Bogdány és Kisoroszi községeket is bevonja a fizetési kötelezettségbe, így tehát reánk majd talán kevesebb esik.

Hogy a város az irgalmasrend vasútmelletti fél holdnyi földjét megvette, ölet a 2 K, az egyházi felsőbbiségek jóváhagyása kérendő ki, hogy az ügylet bevezett legyen.

A virilista képviselők névsorának összeállítására bizottság küldetett ki, a váci indóház kiépítésére pedig hogy Kossuth miniszter 60 ezer koronát utalványozott, tudomásul vétetett.

A polgármester hatheti szabadságot kért és kapott, helyettese Franyo tanácsos lesz, ha jól viseli magát. Dercsényi szerkesztő biztosította a közgyűlést, hogy igen, már most jól viseli magát.

Korpás Márton tanácsos özvegye a halotti negyeden felül évi 800 K kegydíjat kap, Demetrovics díjok özvegye pedig egyszersmindenkora 200 K adományt, szintugy a József főhg szanatorium 100 K.

A városi rendőrség ruházatát 3 évre Spitz Bernát liferálja 9700 K-ért, ami ellen Beck Vilmos tiltakozik, mert ő olcsóbb ajánlatot tett. Igen ám, de a szövege rosszabb, így aztán mégis Spitz lett a nyertes, Beck pedig appellálhat, ha akar.

Petriszin Jánost a város kötelékébe felvette, Vogt Józsefnek ugyanazt, ha az állampolgári esküt leteszi, kilátásba helyezte a közgyűlés, Majer Ignác romániai állampolgár fiának itteni illetőségét pedig elismerte.

A terület vételi ügyek jövőre maradtak,

jelentett neki valamit, mit neki azonnal meg kellett néznie, de mielőtt ki ment volna, nevének odasugta, hogy az ebédő ablakán át tekintsen csak ki az utcára, mert ott valami látványosság számba menő dolgot fog látni. Mig Baráthossy kint járt, addig neje figyelemmel kísérte az utcán történendőket. Pár perc múlva látta Baráthossyét, hogy négy zsendár egy megbilincselte embert kísér, ki földre szegzett szemekkel halad négy fogdmeg között. Baráthossyénak ismerős volt a megbilincselte ember alakja és termete. Mindössze csak kétszer látta őt és így nem birt visszaemlékezni arra, hogy hol és micsoda alkalommal ismerkedett meg vele. Az ablakon át látta, hogy férje ki ment az utcára, de hogy miért, azt nem tudta.

Baráthossy mosolyogva jött vissza az ebédőbe s kérdé nejt, hogy látta-e, kit kísérték a zsendárok? Neje mondá, hogy igen, de azt hiszi, hogy ismét egy szerencsétlen menekült sikerült ezeknek a vérebeknek felhajszolniok.

— Igen, menekülő volt biz ez kedvesem, csak hogy nem honvéd, hanem egy olyan menekülő, aki a saját bűnének büntetése elől akart menekülni. Tudod-e, hogy ki volt?

— Nagyon ismerős volt a termete és arca, bár távolról láttam, de nem jut az eszembe, hogy ki lehet ez a szerencsétlen ember, — mondá a földbirtokos neje.

— Igazán szerencsétlen, de nálánál is szerencsétlenebbek vagyunk mi most, mert ő volt a mi mult évi vendégünk, kinek magyar lányra fáj a foga s ki Ilonkánkat akarta feleségül venni. Vigasztalhatatlan vagyok, hogy

Ivanovits Jánosét kivéve, mely egyhangúlag inféztetett el.

A város kavicsbányáját 6 évre Löwinger F. Sándor vette ki, köteles azonban a város rendelkezéseit jutányosan számlázni.

Hochmajer bérlő a nagy sörházra az eddigi 620 K helyett 800 K évi bért ajánlott. Megkapta árlejtés nélkül 3 évre. Ennek az ajánlatnak fatális sorsa volt, mert 1907. júniusban adódott be, de az irás csak most, egy év múlva, találdott meg. A közgyűlés senkit sem vont felelősségre s 1908. jan. 1-től jóváhagyta a bérletet.

A siketnémáknak semmit sem adtak, mert hiszen kaptak már eleget.

Legélénkebb volt a vadászterület 6 évre befizetett bérletének hová fordítása. A telkesek maguknak kívánják a pénzt, a p. ü. bizottság pedig azt javasolja, hogy maradjon a városé, mert azt 20 ezer parcella tulajdonos között elosztani nem lehet, annak kiszámítása hosszadalmas lenne s alig kapnának valamicskét, sőt lehet, hogy semmit, mert a mérnöki felmérés felemésztene az egész pénzt. A közgyűlés szótöbbséggel ily értelemben határoz, a telkesek tiltakoznak és fellebbeznek.

Miokovich Antal tanító a p. ü. bizottság és dr. Schwarz pro, Donovitz kontra felszólalása után szótöbbséggel 50 K segélyt kap tanfolyamra, Tóth Ferenc tanító 70-et.

Az elektromos műnél 1907-re 4000 K deficit mutatkozik, mert az áram olcsó, a szén drága, a nappali áram pedig nem fizeti ki magát. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette azzal, hogy a deficit majd kiegyenlítődik.

A sport egyesület 500 K-t kap versenydíjra, a tűzoltók pedig 300-at utiköltségre Szatmárba, ahol országos verseny lesz.

A vácz-gödöllői vasutra a város ezúttal nem jegyez részvényt, mert a kérvény nincs felszerelve.

Hirman István szerszámgyárat akar Váczon

ilyen drága, kellemes megjelenésű és igazán szellemes fiatal embert ki kellett kosaraznom lányom tudta és engedelme nélkül. Milyen boldog após is volnék most én!

Baráthossy azután elmesélte az egész történetet vendégeinek Szepi által használt dialectusban. A vendégek nagyokat kacagtak rajta. Szegény Mikola aznap magát „Matolta”; Baráthossyék nem akarták tudni azt, hogy „Mitolta”; abban az időben gunyos kacaj kísérete mellett az após jelölt őt „Kitolta”, — s most önön magát a dutyiba „Betolta”.

* * *
Szepi kiszabadulása után nem tudta hamarosan, hogy mihez fogjon. Igyekezett azonban minél távolabbra jutni, ismeretlen helyre. Tanult mesterségét nem akarta folytatni, mert elszokott a tisztességes ipari munkától, de mégis kénytelen volt valamihez fogni, hogy megélhessen. Beállított tehát a legközelebbi faluban egy csizmadiához és munkát kért, mint lengyel menekült, s miután a mesternek épen szüksége volt munkásra, ott maradt s dolgozgatni kezdett, ámbár nagyon nehezen ment, mert újra hozzá kellett szokni ahhoz, amitől olyan könnyen elszokott. Lassan-lassan belejött a rendes kerékvágásba. Hazájába visszamenni nem akart, mert nem szerette volna elárulni, hogy a jó uri módból kicseppent.

A kapott munka nem sokáig tartott, tehát Szepit továbbították s most újra elő kellett vennie a vándorbotot s a harmadik vármegyéig meg sem állt. Itt munkába állt s mivel hamarosan kiismerte magát a faluban, otthagya gazdáját s a maga kezére kezdett

H I R E K.

állítani s a várostól subventiót kér, néhány ezer koronácskát. A közgyűlés pénzt nem ad, de pótdadó és kövezetvám mentességet igen, kikötve, hogy a vezetőség székhelye legalább 25 évig Vác legyen s munkásainak többsége magyar honos.

A III. gyógyszerért a közgyűlés egyhangúlag elfogadta s pártolólaj terjeszti fel. Az engedélyes személyét nem jelöli meg, csak a helyet, hogy az alsóvárosban legyen.

Ürnapjára.

Boruljatok le néma bámullattal

Az utca szürke, hamvas rög-porán!
Kijött az Úr szentélyi kis lakából,
Hogy áldás keljen drága nyomdokán...
Közöttünk jár az angyalok Királya,
Kihozta Őt az égi szeretet,
Mivel a templom csendes szent magányán
Bús árván hagyták Őt az emberek!...

Bejárja most a hangos, népes utcát,
És megpihen az ember tűzhelyén,
Ő látogat a bűnök gyermekéhez,
Óh, mert az büszke, öntelt és kevély!...
S meghallja ott sziveknek néma búját,
Vergődő lelkek titkos bánatát,
S reájuk hinti jóságos Szívének
Gyógyító, gazdag, édes balzsamát!

Nyiljék meg hát a durva szív, a lélek!
Hisz oly közel az égi szent segély,
Kegyelme árja zúg, amerre átmege,
Előtte nincsen gazdag és szegény...
Lobbanjon fel a mennyből hulló tűztől
Az eddig jégbe, bűnbe vert kebel!
Hintsünk virágot, lombot áldott útján
S borítsuk azt be csókok ezrivel!...

dolgozni. Jól folyt a sorsa Sonkolyoson, mert a volt gazdája már öreg volt s nem győzte a munkát, tehát volt neki annyi, amennyit csak kívánt vagy megbirt.

Szüleivel mindezeidig semmit sem törődött. Nem igen irogatott nekik. Annak idején megírta, hogy milyen jól jövedelmező állása van s milyen nagy ur ő most, de azt bölcsen elhallgatta, hogy kicséppent a jómódból. Most jutott eszébe, hogy jó volna írni a szülőknek is. Meg is tette, de most is hazugsággal telített levelet írt. Megírta, hogy a hivatalt ott hagyta s az ott szerzett pénzből nagyobb birtokot vásárolt, s e célra az összes pénzét kiadta. A birtok pedig, amelyet vett, egy kissé elhanyagolt állapotban van, kéri szüleit, hogy rövid időn belül küldjenek neki kölcsön 1500 forintot, hogy a birtokot rendbe hozhassa, mit a jövő évi termés árából kamataival együtt vissza fog küldeni. Egyben tudatja, hogy egy nagyon vagyonos özvegy asszonnyal házasságra fog lépni s a menyegző idejét tudatni fogja.

Szegény szülők hittek a nagyhangú levél tartalmának s rövid idő alatt el is küldték a kért összeget, mit ők öregségük napjaira rakosgattak össze. Milyen okos dolog volt — mondogatták — hogy a Szepe elment a Provincba, most gazdag ember s nekünk is jó lesz meghuzni magunkat ott mellette. Pár óra alatt az egész Lipicsok tudta a boldog öregek Szepijének szerencsáját.

A pénz megérkezésekor már tényleg vőlegény volt Szepe. Egy, két gyermekkel megáldott özvegy asszony volt a boldog menyasszony, kinek két darab földcsékjén kívül

= **Szentségimádás.** Mult vasárnap folyt le a székesegyházban a június havi szentségimádás. Miután ezen vasárnap a husvétiszentség és áldozás végzésének végső terminusa is volt, sokan járultak a szentségekhez. A közös imaórát, melyen a Jézus szentséges szívről szóló imádatot végezték, *Galcsek* György dr. apátkanonok, oltáregyleti igazgató vezette, nemkülönbön ő intézett szentbeszédet is a hívekhez. A befejező lytániát *Bucsek* István apátkanonok, alsóvárosi plebános mondta.

= **A Szent Antal egyesület miséje.** A páduai Szent Antaltól nevezett váci jótékonyági nőegylet szombaton, védőszentjének nevenapján, ünnepélyes szentmisét tartott d. e. 1/2 10 órakor a székesegyházban. Az ünnepi misét *Gossmann* Ferenc apátkanonok, püspöki irodaigazgató, mint a nevezett jótékonyági egyesület igazgatója mondta. A szentmisén számosan vettek részt úgy a hívek, mint az egyesület tagjai és jótévedői közül.

= **Az első magyar hitoktatói tanfolyam.** A magyarországi római katolikus hittanárak és hitoktatók egyesülete folyó évi június 30-tól július 4-ig szemléltető eszközök kiállításával kapcsolatos katechetikai tanfolyamot rendez Budapesten. A kurzus előadói a nép- és középiskolai vallásitanítás kérdéseit fogják tárgyalni. A tanfolyam legelső előadását, mindjárt az elnöki megnyitó után, egyházmegyénk jeles katechetája, *Perémy* Imre dr. tb. szentszéki ülnök, mezőtúri plebános tartja „A hitoktatás nevelő értékéről” czimmel. Ez az előadás június 30-án d. e. 1/2 10 órakor kezdődik. Az előadások a központi papnevelőintézet földszintes nagy ebédlőjében tartatnak s utánuk hozzászólások következhetnek. Az előadásokon való megjelenésre s a kiállítás megtekintésére a résztvevő-jegy jogosít fel, mely 3 ko-

semmi egybebe sem volt. Ez szívesen felesége lett a csizmadiának, legalább árván maradt gyermekeiről lesz, aki gondoskodik. Ennek köszönhető, hogy a megérkezett pénzt, nem a korcsmáros tette apródonkint zsebre, hanem egy házacska vételárának kiegyenlítésére lett fordítva. Ami azonban még megmaradt, azt már „Zajos” korcsmáros vágta zsebre, — igaz, hogy nem egyszerre — csak úgy apródonkint, a naponkint elfogyasztott labarduszért (olcsó pálinka). Itta ezt a spirituszos vizet úgy, mint a szokjas ember a vizet.

Meghívta szüleit Szepi, hogy tekintsék meg az általa vett birtokot, mely meghívásra az öreg morva maga indult utnak élettársa nélkül, de előre megírta az ő drága fiának, hogy mikor érkezik meg a hajóval. Szepi a falusi árendástól kölcsön kérte a legszebb kocsiját és azon vitte haza apját Sonkolyosra. Utközben panaszkodott apjának, hogy a vett birtokot még nem vehette át, mert a testvérek pörösködnek egymással s így ő kénytelen volt egyik kisebb házában meghuzódni.

Mielőtt apjért elment volna, összebeszélte a faluban az egyetlen morvával értő szatócsossal, kivel megegyezett, hogy velük jön a birtokot megsemlélni s kinek meghagyta, hogy minden egyes nagyobb földdarabnál, ha megállanak, bizonyítsa, hogy az is az ő tulajdonát képezi. Mi a megállapodás szerint meg is történt. Gazdasági épületek gyanánt pedig bemutatva az öregnek az uradalom közigazgatásához tartozókat, miket az öreg szakértő szemekkel átvizsgált az állatállomány- és gazdasági felszerelésekkel együtt. Szegény félrevezetett öreg könnyes szemekkel mondá: bol-

rona részvételi díj beküldése mellett a Magyarországi Római Katolikus Hittanárak és Hitoktatók Egyesületének titkáránál, *Aubermann* Miklósnál (Bpest, IV. Váci-u. 45., II. em.) szerezhető meg.

= **A csekei búcsú.** Szentháromság vasárnapján búcsú volt a csekei szőlőhegyeken. A kormányt és isteni tiszteletet *Kokovay* István szent-József-intézeti tanulmányi felügyelő tartotta. A búcsún megjelentek a hegyközség birtokosai és sok nép a környékről. Így többek között *Bazsó* István dr. püspökszilágyi plebános körmenetileg vezette a búcsúra híveit. — Az egyházi ájtatosságok végeztével kedélyes vendégeskedés volt.

= **Névünnepek.** Szombaton, páduai Szent-Antal napján városunk több kedves egyénisége tartotta névünnepét. Így ünnepeltek *Kálló* Antal rendőrkapitány és *Mikolovits* Antal tanító is, kiknek tisztelőik őszinte szívből kívántak minden jót. — Az ünnepelteknek mi is szívesen gratulálunk!

= **Személyi hírek.** *Donovitz* Tibort, *Donovitz* Vilmos takarékpénztári főkönyvelő törekvő és szorgalmas fiát, szombaton avatták a jogtudományok doktorává a klozsvári tudományegyetemen. — *Zalánffy* Gizike, letévén a kőszegi dominikánák tanárképzőjében jeles eredménnyel a polgári iskolai alapvizsgálatokat, hazaérkezett városunkba. — Gratulálunk!

= **Remetei zarándoklat.** Folyó hó 15-én véget érven a váci papnevelő intézetben az iskolai év, a növendékek szüleikhez tértek haza, míg a IV. évet végzett növendékek az ordinációra készülnek elő. Hogy pedig ezt annál nagyobb lelki haszonnal kezdhessék meg, előjáróik felügyelete mellett kegyeletes zarándoklatot tettek kedden Mária-Remetére, honnan csak az esti órákban tértek haza.

= **Háztartásban fontos** mohai Ágnes-forrás. Bővebbet a megjelent hirdetés.

dog vagy fiam, de áldott legyen az a perc is, amikor te a Provincba betetted a lábadat.

Nem sokáig hagyta az öreget Sonkolyoson, hanem levitte Budapestre s onnan haza utaztatta, mit az öreg nem szívesen, de mégis megtett. Előzőleg azonban egy kis eret vágott a drága magzat az öreg erszényén. Otthon pedig nem győzött az öreg eleget beszélni a látottakról s beszédének olyan foganatja lett, hogy nem maradt ép kéz-lábu ember otthon Lipicsokon, — azok elmentek szerencsét próbálni a Provincba.

Szepinek a dolga kezdett nem jól menni, mert mesterségét elhanyagolta s így nem dolgoztattak vele. Élteni pedig kellett. Otthagytta a falut s Budapestre költözött, hol előbb házmester, utóbb pedig favágó lett. Ezt is megunt a visszaköltözött Sonkolyosra, hol hivatalt vállalt, t. i. sirásó lett.

Szepe házában volt egy kis kert, nem volt nagyobb 5-6 négyzetméternél, s ennek az ágyakra osztott széleit bevetette fűmaggal. Mint minden falusi háznál, úgy Szepe házában is volt néhány pár tyúk, de ezeket ő ketreccben tartogatta. Az udvarra csak akkor eresztette ki, ha ideje volt rájuk ügyelni, nehogy a kakas kikaparja a kelő fűmagot. Megtörtént egy alkalommal, hogy kieresztette sétálni — mint ő szokta mondani — a tyukokat, de elmulasztotta a kelő felügyeletet, mert el volt foglalva a labarduszos üveg tartalmának — szerinte — gyógyszer gyanánt való szopogatásával. A kakasnak szemébe tűnt a zöldülő fű s oda ment azt csipegetni és kaparni. Szepinek munkáját alaposan tönkre tette, mit meglátván a már bepálinkázott morva, dühé-

= **Konkursus.** A világi papságra lépni kívánó tanuló ifjak felvételi vizsgálata a váci egyházmegyében az idén folyó évi július hó 3-án délelőtt 9 órakor fog a váci püspöki palotában megtartatni. A felvétel a VI., VII. és VIII. osztályokból történik. Pályázóktól teljes ismerete kívántatik a magyar nyelvnek, — de előnyben részesülnek a több nyelven beszélők. A felvételi vizsgálatot megelőző napon, az az folyó évi július hó 2-án folyamodók tartoznak megjelenni és bizonyítványukat, keresztleveleiket, valamint netáni egyéb okmányukat a püspöki hivatalban letétbe helyezni.

= **Simor-requiem.** Boldogult Simor János esztergomi bibornok hercegprimás és érsek lelkiüdvéért f. hó 17-én, szerdán délelőtt 9 órakor az esztergomi bazilikában ünnepélyes requiem tartatott, melyet Klinda Theofil dr. prelátus-kanonok czelebrált. A requiemen a boldogult kardinális huga, Simor Teréz urnó, továbbá unokaöccse lovag Rapcsák Imre dr. kir. tanácsos, püspöki és uradalmi főorvos, valamint a megholt többi rokonai és tisztelői is résztvettek.

= **Felülfizetések.** A váci kath. legényegylet pünkösdi hétfői táncvigalmára utólagosan felülfizettek: *Virter* Lajos dr. nagyprépost 3 K, *Schmidt* János prépostkanonok 4 K és *Petrányi* Sándor egyleti tag 1 K, — mikért hálásan mond köszönetet az egylet elnöksége.

= **Halálozások.** Résztvétel emlékezünk meg egy fiatal leánynak, *Szell* Ilonkának szomorú elhunytáról, kit hosszas szenvedés után életének 21-ik évében e hó 10-én szőlített magához az élet és halál Ura. Temetése megható részvét mellett pénteken délután folyt le az alsóvárosi sírkertbe. — Szerető hitvest, gyermekeket, unokákat és kiterjedt rokonságot borított gyászba *Hufnagel* József hirtelen történt elhalálása, kit folyó hó 15-én esti 1/2 10 órakor, életének 62 ik, boldog házasságának pedig 31-ik évében szőlített itélőszéke elé az örök Biró. Temetése ma délután folyt le a rádi római kath. temetőbe. Benne a Gottschall,

ben megfogta a kakast s nagy hangosan pörölt rá:

— Te alávaló, ingyenélő, szemtelen kakas, hát nem tiltottam én meg neked a kaparást? Most megbüntettek! Tudom, hogy megemlegeted, amíg élsz! Te haszontalan féreg!

Szegény állatot ugyancsak megbüntette! Lekopasztotta az eleven állatról a tollat, azután eleresztette. Mint, aki dolgát jól végezte s boszuját kitöltötte, átment a szomszédba s ott eldicsekedett, hogy miképen büntette meg a kakast. Kárt tett, leszedtem a gunyáját s most ott sétál az udvaron. Nézze meg csak szomszéd! Így kell elbánni a gonosz állattal!

Mint minden dolog, ugy ez is hamarosan hírül ment a faluban s így megtudta a községi jegyző is. Ez meggyőződve az örökösen a kocsmát lakó morvának ez újabb tettéről, feljelentette Szepeit s a főbíró elhuzta rajta az igazságos nótát, mert elítélte állatkinzásért 2 napi elzárásra és megfelelő pénzbírságra.

Soha, semmisen esett oly nehezére Szepinek, mint az, hogy őt kakaskinzásért becsukták. Megmondta, hogy régebben ilyen igazságtalan törvény nem volt. De azért leülte a reá kiszabott büntetést.

Tudták, hogy mikor szabadul s a falu gyermekeinek egy része — valamelyik jóakarójának biztatására — kivonult a falu végére várni őt. Mikor közel jött hozzájuk, egyszerre felharsant a sok fiu torkából: kukuriku! Szegény morvát váratlanul érte ez a nagy kitüntetés, de miután meglepetéséből felocsudott, a fiuk közé rontott, hogy egy párt

Gyürky, Klekker és Menzik családok édesatyjukat, illetve apósukat gyászolják. — Ny. b.!

= **A dányi hívek öröme.** Amit ezen lap minapi számában jeleztem, hogy t. i. az annyira óhajtott templom építésének megkezdése már csak néhány nap kérdése, az valóban testté vált. A kegyuraság az építéssel *Lizits* gödöllői ismert építésszel bízta meg, aki f. hó 9-én személyesen megjelent Dány községben, hogy a szükséges előmunkálatokat megtehesse. Ma már megkezdődött a bezárt templomból a még bennlevő tárgyak kihordása, — mint oltárok, orgona szétszedése, szent képek kihordása, stb. Hétfőn pedig csakány, kálapács zaja hangzott, mert 15-én vette kezdetét a régi templom bontása, hogy ennek bevégezése után azonnal hozzáfoghassanak az új templom alapjának lerakásához. — Négyszáz-ezer tégl. helyben égetetik s hogy az építés kellő gyorsasággal haladjon, arról elegendő munkás alkalmazása által gondoskodott az építész. Dánytól ugyanis bármelyik vasúti állomás annyira elesik, hogy a téglaszállításának költsége bizonyosan a téglának legalább fele összegét tenné. Azért lesz helyben égetve a tégl. De az építéssel is haladnak az égetés alatt, mert az összedöntendő templom termésköve czeментомtel vegyest be lesz rakva az alapba. — A jelen öröme feledtetni a mult szenvedéseit. Bizony a folytonos aggodalom, ami 6-ik év óta majdnem elcsüggeszté a híveket, most már bizalomná, örömmé változott. Hányszor elmondá boldog emlékü cz. kanonok, plébános: „52 évet szolgáltam mint felszentelt pap, de ennek az összes szenvedése, fáradsága, nem tesz annyit, mint az 5 évi templomhiány.” „Lelkem legfőbb óhaja lett volna, — mondá máskor — hogy a leendő templomban én mondhasam az első szent misét, s akkor Simeonként elzengeném: most bocsásd el Uram szolgálodat.” Hivatásának lett 5 áldozata, — nyerjen érte örök nyugalmat! — Folyó hó 14-én volt a sok vihart ért templom temetése. Nem a gyász, nem a bánat szólt a h. plébá-

kakasmódra megbüntessen, de azoknak is volt annyi eszük, hogy ahányan voltak, annyi felé fussanak s így legnagyobb boszuságára egyet sem foghatott meg.

Szegény kakas fizetett meg ezért is. Haza érkezték magas színe elé zavarta a szegény állatot s ott kimondta fölötte az itéletet: Te gonosz állat, megcsúfítottál, becsúfáltál, de tovább nem kosztollak, estére megeszlek! Ugy is történt. Soha drágább vacsorája nem volt az elkeseredett morvának.

* * *

Szepe él ma is, de nyugta nincs sehol, mert ha kilép az utcára, a pajkos gyermekhad utána kiabálja: kukuriku! — Picziny Misa komája előtt — ki a falu parasztfiskálisa és Szepinek bizalmasa — panaszkodott, hogy soha nagyobb csufság nem érte őt az életben, mint ennek a kakasnak a története. Ez fogja őt rövid időn belül elvinni oda, hol az ő hűséges kamerádjai vannak. Nincs igazság a világon édes komám! Reggeltől estig mindig azt kell hallanom, hogy: kikiruku! Még álmomból is arra ébredek, hogy: kikiruku! Ezt sokáig már nem bírom.

Szepe kenyerének javát már megette. A sok labardusz ugy szellemi, mint testi erejét tönkre tette s nemsokára megtér oda, hol kamerádjai már várnak reá s nem lehetetlen, hogy az lesz az utolsó szava az életben: kikiruku, — de az sem lehetetlen, hogy kamerádjai ezzel az üdvözléssel fogadják: kikiruku!

(Vége)

nos ajkairól, hanem az öröm, a lelkesedés tüze, mely fellohogtatta a 2600 lélekből álló népet. Hálát adott Istennek jószágos kegyelméért, hogy a sok küzdés, fáradság, bú és aggodalomra végre a legnagyobb öröm következett. — Ha talán ez igénytelen sorok áldott, jó püspök urunk és atyánk kegyes szeméi elé kerülne, tolmácsolják azok a jó, egyszerű dányi nép háláját! Tolmácsolják fiúi mély tiszteletünk, köszönetünk kifejezését. Tolmácsolják azon imaszerű fohásunkat, hogy a legjobb Pásztort, az oly atyai gondoskodású püspököt, az Úr számtalan éveig éltesse, — s tartsa meg továbbra is a Kegyelmes Ur a dányi népet nemes szívében, kik a megyés püspök úr Ónagyméltóságának életéért, egészségéért naponkint imádkoznak! (*Mattyasovszky.*)

= **Népszövetségi hírek.** A most lefolyt vasárnap főképen a *pestvármegyei* szervezkedésnek betetőzésére szolgált. Az ország első vármegyéje eddig is vezetett a népszövetségi mozgalomban. A 14-iki agitacionális vasárnap a gyűjtött erők rendezését, számos új tag jelentkezését és új szervezetek alakulását jelenti. Egyházmegyénk községek közül a következőkben volt gyűlés: *Püspökhatvan* (Pestm.) A hívő nép nagy lelkesedése között alakult meg a Katholikus Népszövetség, *Frankó* József esperes-plébános helyi igazgatósága mellett, ki az alakuló népgyűlés elnöke is volt, míg annak jegyzője *Mindák* Béla tanító lett. A központi kiküldött, *Früchtl* Ede hírlapíró a templom melletti téren tartotta meg a Népszövetség céljait ismertető hatásos beszédjét. A rögtön beirattkozott tagok száma 60. — *Buggy* (Pestm.) Kitünően sikerült gyűlés volt, amelyen *Huszár* Károly közp. kiküldött és *Csáki* József plébános beszéltek. — *Alsó-Dabas* (Pestm.) Mintegy öt község népe gyűlt össze, közel 2000 ember, a Népszövetség gyűlésére. Szónokok *Huszár* Károly és *Csáki* József. Jejen voltak *Begyáts* Lénárd esperes és *Lokaicsek* Károly káplán, *Boray* Zoltán tanár és a környék összes tanítói. Számos tagjelentkezés volt. — *Czegléberczelen* (Pestm.) megalakult a kath. Népszövetség. Nagy lelkesedéssel tartotta meg f. hó 14-én az agitacionális vasárnapot. A nép nagyon lelkesedik s a tagok száma folyton nő. — *Uj-Hartyán* (Pestm.) A templome ötti téren *Pásztor* Dániel községi jegyző elnöklete alatt folyt le a gyűlés. *Csáki* József bugyii plébános beszélt a katolikusok feladatairól. *Huszár* Károly a Népszövetséget ismertette. A végleges megalakulás a jövő héten lesz. Az egész község be fog iratkozni. — *Fót* (Pestm.) Nagy részvét mellett folyt le a Népszövetség alakuló értekezlete, melyen *Tanács* József prépost-plébános és *Fitz* István káplán beszéltek. A beirattkozott tagok száma eddig 32. Helyi igazgató *Tanács* József prépost-plébános. — *Törtel* (Pestm.) Ebben a szociáldemokrata irányú érzelmekekkel és eszmékkel erősen inficiált községben is megalakult vasárnap a Katholikus Népszövetség egy nyilvános gyűlés keretében, amelyet *Szirmák* Béla plébános nyitott meg. Szónok *Haller* József központi kiküldött volt, kit a hatóság képviselőjeként szereplő községi jegyző minden áron megakadályozni szeretett volna beszédében, míg észre nem vette, hogy gyászos igyekezete célja nem ér s az óhajtott babérokat meg nem szerezheti. A Népszövetségnek itt kemény munkát kell folytatni, de az eredmény még sem fog elmaradni. — *Az erzsébetfalvai* (Pestm.) Népszövetség folyó hó 14-én gyűlést tartott, melyen a tagok nagy számban jelentek meg. *Kokovay* János esperes-plébános lelkes szavakkal megnyitván az ülést, átadta a szót a központi kiküldöttnek, aki

nagyhatású beszédében általános tetszés között fejtette ki a szövetség szükségességét és hasznát. Homola János a katolikus sajtó támogatása érdekében szólalt fel azután, mire az „Uj Lap”-ot 30 tag rendelte meg. Desseffy László igazgató záróbeszéde után a tagok a közeli Szent Háromság kápolnához zárandokoltak. Az eddigi tagok száma 120; a beiratkozások folynak. A gyűlés táviratilag üdvözölte Rakovszky István elnököt. — *Galgahévíz* (Pestm.) Az egész község jelenlétében tartották meg a népgyűlést, melyen megalakult a Katolikus Népszövetség. Kemény Géza plébános nyitotta meg a gyűlést, ismertette a Népszövetség célját, utána Péli István gazda fejtette ki, mit akar a Népszövetség, végre Kemény Géza a Népszövetség jogvédelméről szólt. Lelkes éljenzés követte az elhangzott szavakat és biztos a remény, hogy a község tulnyomó része tagja lesz a Katolikus Népszövetségnek. — *Nagykőrösön* (Pestm.) egy a Népszövetség ügyében tartott szűkebbkörű értekezlet azt határozta, hogy a nagy dologidőre való tekintettel a nagy alakuló gyűlés f. évi augusztus hó második felében fog megtartani. — *Alsónémedi* (Pestm.) Nagy lelkesedés között beszélt Drien István esperes-plébános a rossz sajtóról. Számos új tag jelentkezett és elhatározták, hogy az „Uj Lap”-ot járaltják. A Kath. Népszövetség kilenc hónapjáról történt beszámolás. — *Kocsér* (Pestm.) Vasárnap délután a csoportvezetők értekezletre jöttek össze, melyen Takáts Mihály esperes-plébános, helyi igazgató buzdította őket a további szervezkedésre. Eddigi tagok száma 100. — *Kiskunmajsa* (Pestm.) Vasárnap délután a katolikus kör helyiségében népszövetségi értekezlet volt, mely Varga Mihály plébános vezetésével szépen sikerült és nagyban hozzájárult a népszövetségi eszmék terjesztéséhez. — *Vecsés* (Pestm.) A gazdasági körben tartott értekezleten vasárnap Szitár Mihály plébános buzgólkodása és lelkes szavai után nagy lelkesedéssel megalakult a Népszövetség.

== **Tornavizsgák.** Szép látványosság mellett folytak le tanintézetünk tornavizsgálatai. Igy folyó hó 11-én a középvárosi elemistákéi, kedden délután a főgimnáziumi ifjúságé, szerdán délután pedig a polgári leányiskolákéi. Úgy a növendékek, mint a vezetők méltán megérdemlették azon meleg ovációkat, melyekben a nagyszámú nézőközönség részéről volt részük.

== **Tornaverseny a siketnéma-intézetben.** Folyó hó 19-én (pénteken) d. u. 5 órakor a siketnéma-intézet Torna-kertjében házi tornaverseny lesz, melynek műsorát a következőkben közöljük: I. *Szabadgyakorlatok.* Végzik az összes fiú-növendékek. 1. *Verseny a lovon.* Első díj: ezüst-érem, második díj: bronz-érem. — Versenyeznek: Zsovitz Mihály VIII. o. növ., Vogl Jenő VIII. o. növ., Gubis Mihály VII. o. növ., Kentner Antal VII. o. növ., Susztár András III. o. növ. 2. *Mászás.* Díj: 2 bronz-érem. Versenyeznek: Halka István VIII. o. növ., Práger Imre VIII. o. növ., Kröll Károly VII. o. növ., Pavelkovics Ferenc V. o. növ., Katona József VII. o. növ., Bocskay János VI. o. növ., Nagy József VI. o. növ., Singer Gyula VII. o. növ., Bellabás János IV. o. növ., Susztár András III. o. növ., Németh József III. o. növ. 3. *Kötélhúzás.* Díj: 1 elismerő levél a győztes csapatnak. 4. *Verseny a korláton.* Első díj: arany érem, második díj: ezüst-érem, harmadik díj: bronz érem. Versenyeznek: Vogl Jenő VIII. o. növ., Gubis Mihály VII. o. növ., Tóth János VII. o. növ., Bölecz István VII. o. növ., Schwartz József VII. o. növ., Tininszky Lajos IV. o. növ., Knoll Antal III. o.

növ. 5. *Verseny a nyújtón.* Első díj: arany-érem, második díj: ezüst-érem. Versenyeznek: Bölecz István VII. o. növ., Tóth János VII. o. növ., Gubis Mihály VII. o. növ., Tininszky Lajos IV. o. növ. II. *Buzogánygyakorlatok.* Végzik a IV. torna-csoport fiú-növendékei. Városunk érdeklődő közönségét és a tanúgy barátait szívesen látja az intézet igazgatósága.

== **Apró hírek.** A több hétig tartó asztalos-sztrájk véget ért városunkban. Vasárnap a munkaadók és munkások közös értekezletet tartottak s békésen megegyeztek. Hétfőn már kezdetét vette a munka. — Rendőrkapitányunk több előfordult megbetegedés miatt 30 napig tartó sertés zárlatot rendelt el városunkban. — *Bábi* István 42 éves malommunkás hétfőn hajnalban 1/4 órakor két revolverlövessel véget vetett életének. Holttestét előzetes boncolás után a városi kórházból temették el munkás társai. — A közelmúlt napokban négy helyen is volt tűz városunkban. Igy folyó hó 10-én a Kobrak-czipőgyárban; — vasárnapra virradó éjjel pedig Kisvácson, hol egy gazdasági épület hamvadt el, a Vörösházban, hol a kis dézsmaház égett porrá, — és az alsóvárosban, hol egy szalmakazal lett a lángok martaléka. A tűz miatt a Kobrak-gyárban a munka néhány hétig szünetelni fog, ha a mostan húzódo sztrájk békés megoldást is nyerne.

== **A polgári leányiskolák új tanterve.** A hivatalos lap közli a kultuszminiszter azon rendeletét, mely a polgári leányiskolák új tantervére vonatkozik. Kiemeljük, hogy a miniszter kiváló gondot fordított az erkölcsi szempontok érvényesítésére s vallásos érzések bölcs fejlesztésére. Az új tanterv főbb szempontjai közül hangsúlyozza a rendelet a következőket: A legfontosabbak egyike a *gyakorlati szempont.* Ennek a gyakorlati szempontnak hódol a tanterv azzal a törekvéssel, hogy anyaga túlnyomó részében befejezett, kerek egészet képező műveltséget adjon, figyelemmel arra, mikép az iskola növendékeinek legnagyobb része magasabb iskolában nem kíván tovább tanulni. A második a *női hivatás szempontja*, mely szorosán összefügg az előbbivel. A tanterv gondoskodik arról, hogy a növendéket már az iskola — még pedig az utolsó évfolyamban — lássa el oly ismeretekkel, melyekre neki majdan a háztartás és gyermeknevelés terén oly nagy szüksége van s melyekre, az iskolából kikerülve, rendszerint nem, vagy csak fogyatékosan tehet szert. Nagy jelentőségű a *nemzeti szempontnak* kiterjedt és mélyreható érvényesítése az új tantervben. Nem kevésbé fontos az új tantervben a *tanítás anyagának* a növendékek értelmi fejlettségéhez mért *megválogatása.* E végből a tanterv kerüli nemcsak a nehezebb anyagoknak felvételét, hanem minden szükségtelenül elvont ismeretet, sőt kifejezést is: mindenütt, ahol lehetséges, a legkönnyebb és legtermészetesebb tanítói eljárás módokat alkalmaztatja. A felsorolt szempontokhoz képest a tanterv a német nyelv tanítását beszédgyakorlatokra, a szemléletre, nyelvi és tárgyi tekintetben könnyű olvasmányokra alapítja; a természetrajz tanítása a legegyszerűbb és legismertebb tárgyakra szorítkozik; a természettan tanítását egészen kísérleti alpra helyezi; a háztartás és nevelés körébe vágó ismereteket beszélgetés alakjában tanítja; a számtan anyagából az értéktelen számolási rövidítések, az összetett hármasszabály, az elegyi-ési szabályok és számítások stb. elmaradnak. Mindez könnyítést jelent a tanulóknak nézve és csökkentti megterhelésüket. Ehhez járul a *női kézimunkák otthoni készítésének tilalma*, anyagának kiszemelésében haladottabb felfogás érvényesülése, a játéknak

és kirándulásoknak, télen a korcsolyázásnak és ahol lehet az úzásnak követelése. Végül hangsúlyozza a rendelet, hogy az *erkölcsi szempont*, minden iskolai tantervnek ez a természetes kelléke, ebben a leányiskolai tervezetben is mindenütt a legnagyobb figyelem tárgya és pedig mind az anyag kiszemelésében, mind abban a törekvésben, hogy a növendékek semmi olyast ne tanuljanak, ami vallási és erkölcsi érzületükre kedvezőtlen vagy épen káros hatással lehetne.

== **A Váczi Járási Közművelődési-Egylet** Vácson, a főszolgabírói hivatalban, 1908. évi június hó 19-én d. e. 10 órakor választmányi és ugyanaznap, a választmányi ülés lefolyása után, d. u. 3 órakor rendes évi közgyűlést tart. Ezt kiegészíti a Rákospalotán, a Parkvendéglőben (vasuti állomáshoz közel), ez évi június hó 26-án d. e. 9 órakor kezdődő és folytatódólagosan megtartandó évi közgyűlés és a tanítói jutalomdíjak ünnepélyes kiosztása. **Tárgyak:** 1. Elnöki megnyitó: „A magyar nemzeti társadalom szervezése.” 2., 3., 4. Titkári jelentés az elmúlt időről. 5. 1906-ik, 6. 1907-ik évi számadások. 7. 1908-ik évi költségvetés. 8. Tagfelvétel. 9. A fizetni nem akaró tagokkal szemben követendő eljárás tárgyában határozat. 10. Tanítói jutalmak. 11. Tisztújítás. 12. Működési terv. 13. Népdalárdák. 14. Egyleti könyvtár. 15. Az O. M. I. E. működése tárgyában elnöki indítvány ismertetése. 16. A közművelődési egyesületek június 21-én tartandó kongresszusa. 17. Gyermekvédelem. Indítványok. 18. A magyar nemzeti társadalom szervezése. 19. Állat- és madárvédő osztály alakítása. 20. Magyarok legyünk beszédünkben és irásunkban is. 21. Vácson közgazdasági kiállítás. 22. Az alkoholizmus elleni védekezés. 23. Tüdővészelleni védekezés. 24. Nemes nyultenyésztés stb. — A gyűléseken vendégeket szívesen lát az egylet elnöksége. A gyűlések, a sok és fontos tárgyra való tekintettel, előre láthatólag a szokottnál több időt fognak igénybe venni. Hogy Vácson és Rákospalotán a vendéglősök tájékozva legyenek az ebédelni óhajtó vendégek számáról, a VI. 19-ik és 26-iki gyűléseken, valamint az étlap szerinti közös ebédekben résztvenni óhajtók legkésőbb f. hó 17-ig, illetve 20-ig tudassák azt az egylet titkárával. Minthogy az egylet tagjai 21 községben egymástól távol élnek és a gyakori személyes érintkezésre nincs alkalom, s minthogy a V. J. K. E. még egyleti szakközlönyt nem adhat és így ezen szellemi kapcsolatot is nélkülözzük: kívánatos, hogy az egylet igen tisztelt tagjai a választmányi és közgyűlések alkalmával érintkezzenek az elnökséggel és egymással és minél többen jöjjenek el a gyűlésekre, melyeknek igen fontos életbevágó közérdekű tárgyai vannak. A június 19-iki közgyűlésben tanítói jutalmak kiosztásának kivételével minden felvett tárgyat elő fog terjeszteni az elnökség. A június 26-iki közgyűlés főtárgya lesz a tanítói jutalmak és kitüntető oklevelek kiosztása. Ezenkívül azon tárgyakat terjeszti elő az elnökség, amelyekben a 19-iki közgyűlés nem határozhatna, — valamint minden fontosabb tárgyat is.

== **A közművelődési egyesület kongresszusa.** Folyó évi június hó 20-án és 21-én országos kongresszust tart a közművelődési egyesület. A *június hó 20-án* (szombat) délután 6 órakor Budapesten, Pestvármegye székházának gyűléstermében (IV., Városház-utca 7. szám) tartandó kongresszus tárgyszora a következő: 1. A közművelődési egyesületek megbízásából a kongresszust összehívó Országos Magyar Szövetség elnöke, gróf *Károlyi* Mihály megnyitja az ülést. 2. Jegyző

és jegyzőkönyvhitelítők választása. 3. Az „Országos Közművelődési Tanács” alapszabálytervezetének tárgyalása. 4. Intézkedés az elfogadott alapszabályoknak kormányhatósági jóváhagyása tárgyában. 5. Az alapszabályok értelmében az elnök, két alelnök, egy főtitkár, egy titkár, 25 igazgatótanácsos s 3 számvizsgáló bizottsági tag választása. 6. A megválasztott elnök székfoglaló beszéde. — A kongresszus ezen első ülésén a meghívott közművelődési egyesületek elnökségének három tagja s egy titkárja vagy jegyzője vesznek részt s bírnak tanácskozási és határozó szavazati joggal. — A június hó 21-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor Budapesten, Pestvármegye székházának gyűléstermében (IV., Városház-utca 7. szám) tartandó folytatódó kongresszus tárgysorozata pedig ez: 1. A közművelődési egyesületek megbízásából a kongresszust összehívó Országos Magyar Szövetség elnöke, gróf Károlyi Mihály megnyitja a kongresszust. 2. Elnök, két társelnök, négy alelnök, két jegyző és két jegyzőkönyvhitelítő választása. 3. Elnöki beszéd. 4. Bejelentések. 5. Széll Kálmán tiltakozó beszéde a nemiségi jogtalan törekvések, úgy a belföldi és külföldi támadások tárgyában. 6. Rákosi Jenő válasza Széll Kálmán beszédére. 7. Sándor Józsefnek, az E. M. K. E. alelnök-főtitkárjának előadása az „Országos Közművelődési Tanács” megalakításáról. 8. A jövő évi kongresszus idejének és helyének megállapítása. — A kongresszusnak ezen második napján minden meghívott közművelődési egyesület a tetszése szerinti számban kiküldendő és a meghívó szerint bejelentendő képviselővel vehet részt. A felszólalni kívánók az erre kijelölt jegyzőnél jelentkeznek s a jelentkezés sorrendjében szólhatnak fel. Minden jelentkező részéről csak egyszeri és csak a tárgysorozatban fölvetett kérdésekre vonatkozó felszólalásnak van helye. — Az 1908. évi június hó 20-ikán (szombaton) este 8 órakor a városligeti fővárosi pavillon Kovács-féle éttermében ismerkedési társas vacsora, a kongresszus második napján 21-én (vasárnap) délután 2 órakor a Royal szállóban társas ebéd lesz, amelyekre a jelentkezéseket az Országos Magyar Szövetségnél (Budapest, VIII., Múzeum-körut 10.) f. hó 16. ig kéri. Ugy az ismerkedési társas vacsorához, mint a társas ebédhez egy-egy teríték ára itallal 6—6 korona. Minden szükséges felvilágosítást megad az Országos Magyar Szövetség titkársága. (Budapest, VIII., Múzeum-körut 10. szám.)

— **Érettségi vizsgálat.** A helybeli főgimnáziumban az érettségi vizsgálatnak szóbeli része Spitzkö Lajos kir. tanácsos, tankerületi főigazgató és dr. Károly Irén tanár, mint miniszteri biztos, elnöklése alatt folyó h. 15., 16. és 17-ik napjain folyt le. A vizsgáló bizottság elé állottak mindazok, — közöttük 1 ismétlő és 2 magán tanuló is —, akik folyó évi május hó 16., 18. és 19-ikén írásbelit tettek, szám szerint 24-en. A végeredmény a következő: **Jelesen** érettek: Györkös István, Pesty Frigyes, Szamek István vaczi egyházmegyei növendékpapok és Nagy Kálmán, Szamek Gyula. **Jól** érettek: Gyulay Béla vaczi egyházmegyei növendékpap és Biel Jenő, Cselényi Zsigmond, Klébl József, Sztolár Ede, Vidra Béla. **Érettek:** Ciez János, Gottschall Gyula, Késői Ferencz, Kuchta Gábor, Perlusz Jenő, Preisz Béla, Stauer Gyula v. e. m. np., Szlachányi Gyula, Takács János, Vindisch József. Hármat 1—1 tárgyból a vizsgálatnak szeptemberben való ismétlésére ítélték.

— **Aratási szabadságolás.** Ócsászári és apostoli királyi Felsőháznak legmagasabb elhatározása következtében a közös hadsereg tényleges állományú legénységének jelentékeny

része az aratási munkában való részvételét céljából a folyó évben az aratás idejében 3 hétre szabadságot fog. Ebben a kedvezményben a 4., 5., 7. és 13. hadtestparancsnoksághoz tartozó csapatok legénysége előreláthatólag július hó elejétől kezdve, a 6. és 12. hadtestparancsnokságokhoz tartozó legénység pedig nagyjából július hó második felétől kezdődőleg fog részesítettetni. A jelzett célra 3 hétnél hosszabb időre terjedő szabadság nem engedélyezhető. A lovasított fegyvernemekhez, valamint a műszaki csapatokhoz beosztott legénység a szóban forgó csapatok különleges szolgálati viszonyaira való tekintettel csakis kisebb számban lesz szabadságolható. Önként értetik, hogy a szóbanforgó kedvezményt csakis azok a katonák élvezhetik, akik szabadságuk ideje alatt az aratási munkában tényleg részt vesznek. A közös hadügyminiszter ural egyetértőleg létrejött megállapodás értelmében a szóbanforgó kedvezményre való igényjogosultság megállapításánál a következő szempontok fognak figyelembe vétetni: Elsősorban azok a katonák szabadságolandók, akiknek szülei saját birtokukon gazdálkodnak és akik a védtörvény 34. § a szerinti kedvezményre csakis azért nem bírnak igényrel, mert fivéreik tényleges szolgálatukat önként folytatják, vagy kereset céljából állandóan külföldön tartózkodnak, vagy mint mezőgazdák külön gazdálkodnak. Ezek után azok a katonák részesítendők a jelzett kedvezményben, akik mezőgazdasági birtoknak tulajdonosai vagy bérlői, vagy pedig ily birtokoknak vagy bérlőknek fiai, ezeken kívül még birtokoknak vagy bérlőknek távolabbi hozzátartozói is, ha a szabadságot kérte egyének katonai szolgálatukat megelőzőleg közös háztartásban éltek velük. Az igényjogosultság sorrendjére nézve a birtok nagysága irányadó. Elsősorban a minimális birtokok tulajdonosai, illetőleg ilyeneknek fiai fognak szabadságot kérni és csak azután a birtok nagysága szerint megállapítandó sorrendben a nagyobb birtokok tulajdonosai vagy ezeknek fiai. A 40 (negyven) kataszteri holdnál nagyobb területű birtokok tulajdonosai, illetőleg ilyenek fiai az említett kedvezményben nem fognak részesítettetni. De nem adható meg e kedvezmény arra a célra sem, hogy katonák mezei munkák végzésére hivatból kirendeltessenek. Járványosított vidékeken, illetőleg ily területekre katonák nem szabadságolhatók. A szóbanforgó kedvezmény iránti kérvényeket a szabadságoláshoz tartozó a tartózkodási helyük községi (városi) elöljáróságánál nyújtják be, mely a kérvényben előadottak valódiságát igazolja. A kérvényben a netán szükséges adatok (a szabadságoláshoz neve, rendfokozata és csapatteste; a folyamodó vagy a szabadságoláshoz egyén birtokának területe; a szülői háznál élő gyermekek száma; a cselédek száma; a bérelt birtok nagysága stb.) pontosan föltüntetendők. Amennyiben pedig maguk a tényleges állományú katonák kérik ezt a szabadságolást, kérelmüket a községi bizonyítványok beterjesztése mellett rendes szolgálati uton terjesztik elő. A szabályszerűen záradékolttal folyamodványokat a községi elöljáróságok (városi hatóságok) döntés végett a szabadságot kérte egyén ezred-(csapat) parancsnoksághoz tartoznak késés nélkül eljuttatni.

— **Pagliano-Sirup.** Az egyedüli valódi, világoskék Girolamo Pagliano védjeggyel ellátott Pagliano-Sirup kiválóságát igazolja ama tény, hogy ezen különlegesség mint a legjobb vértisztítószer, Pagliano-Sirup, folyékony és poralakban 1838 óta sok ezer családnál eredményesen bevált. Kitűnő, orvosi rendelésre enyhén működő hashajtószer, mely a székreked-

dést és annak hátrányos következményeit megszünteti s vértisztítóan hat. Rendelések címzendők: Girolamo Pagliano tanárhoz, Florenz (A 71.) via Pandolfini.

Irodalom.

A „**Borromeus**” kath. hitszónoklati folyóirat (Győr; előf. ára: 8 Kor.) 7-ik és 8-ik számú füzet a következő értékes tartalommal jelent meg: 1. Szentháromság-vasárnapra: Teremtőnk, Megváltónk, Megszentelőnk. Cserti István, bakócai udvari-káplántól. 2. Urnapra: Örömmünk oka. (Oltár-szózat) Cserniczky István, amerikai r. k. lelkészétől. 3. Pünkösöd után II. vasárnapra: Hogyan kell léleken és igazságban szentmisét hallgatni? Mutatóba Szuszai A.: „Előkészület a nagy napokra” című jeles munkájának új kiadásából. 4. Pünkösöd után III. vasárnapra: Az elvesztett, keresett és megtalált garas. (Homília.) Plébánostól. 5. Péter és Pál apostolok ünnepére: A mennyország kulcsai. Spuller Gyula, garamszőlősi plébánostól. 6. Pünkösöd után IV. vasárnapra (Jézus szentséges vérének ünnep): Jézus vére lelkünk váltásádjaja, itala és fürdője. P. Nagy Leo, sarútlan kármel-rendi áldozópaptól. 7. Pünkösöd után V. vasárnapra: A jószándék. Spuller Gyula, garamszőlősi plébánostól. 8. Pünkösöd után VI. vasárnapra: (Sz. Anna-asszony ünnep): Szent Anna-asszony tisztelének az alapja. Káplántól. — **Alkalmiak:** 10. Ujmisére: Az igazi pap mindenkinek mindene. Gerebenics Sándor, szerkesztőtől. 11. Aratás megkezdésére: Jézus szellemében munkálkodjunk! Gazdától. 12. Arany lakodalomra: A kéz. Mohl Antal dr. v. püspök, győri nagypréposttól. 13. Jézus-szentséges-Szive ájtatosságra: A názáreti Jézus, a világnak és az Oltárszentségnek Istene. Hansjakob Henrik, freiburgi plébánostól. A német eredetiből fordította: Tihanyi Gál, benczés áldozópap. IV. Isten velünk az Oltárszentségben. V. Istennek egyesülünk az Oltárszentségben. VI. Isten szeretetének csodája az Oltárszentségben. VII. Jézus szeretete és a mi viszonzásunk. Podraczky István dr., v. püspök, püspöki helynök, roznói nagypréposttól.

Tanítók Évkönyve. A Szent-István-Társulat ily néven egy új vállalkozást indít meg, melynek első kötete július hó folyamán kerül ki a sajtó alól. Életre való, céltudatos vállalkozás ez, mely a nemzeti és keresztényi alapokon fejlő népnevelés munkáját van hivatva erősíteni. Az Évkönyv szerkesztője Wohlmut Ernő, az ismert neveléstani író, a munkatársak közt pedig oly előkelő nevek akadnak, mint: Prohászka Ottokár, Giesswein Sándor, Erdősi Károly, Göröcsöni Dénes, Ember Károly stb. A renekvül gazdag gyakorlati részen kívül a legaktuálisabb témákat tárgyaló másfél tucatnyi önálló tanulmány e kötetet valószínűleg szociálpedagógiai vezérvé avatja. Első sorban tanítók, nevelők és tanítójelöltek használatára készült e könyv, de nélkülözhetetlen lelkészek, szülők s mindazok számára is, akik akár hivatásuknál, akár állapotuknál fogva érdeklődnek a nevelés ügyei iránt. A kb. 18 ivnyi vászonkötésű vastkos könyvnek az ára 3 korona, azonban a Társulat tagjai és állandó megrendelői 1 korona kedvezményes áron kapják. — Megrendeléseket legcélszerűbb póstautalványon jelezni.

A **Kis Pajtás** (szerkeszti Csöppike Csánika) 42-ik száma gazdag és előkelő tartalommal jelent meg. A kedves lapocska a nagy szünetben nem jelenik meg, de szeptembertől szokott tartalmával fog a kis pajtásoknál beköszönteni. Méltó a „Kis Pajtás”, hogy a

szünetidőben foglalkozunk vele és említsük, ajánljuk, terjesztjük. Előfizetési ára szept.— június végéig 6 kor. Megrendelhető: „Kis Pajtás”, Budapest, VII., Thököly-ut 16. sz. Mutatványszám ingyen.

Szerkesztői üzenetek.

S. P. Solt, Z. D. Örkény: Köszönettel nyugtázzuk. — Tisztelet.

M. Vác. Hogy némelyek az életet, ezt a drága kincset, csak oly könnyedén, szinte flimálva dobják el maguktól, mint a szivaros szivarját csutkáját: tényleg sajnós jele az erkölcsi kiszáradásnak. Cikkében sok helyeset mond, alkalmmal fel is használjuk, az esetet azonban részletezni czéltalannak tartjuk.

Tamburás. Versében látunk némi tehetséget, de még erős forrásban van, mint az októberi must. Csak higgadjon, csittuljon! Legügyesebb strófáját különben ide iktatjuk, ime, örüljön neki:

Száll a felhő messze délre!

Sóhajtásom küldöm véle,

Sóhajomban siró lelkem,

A bánatom, a gyötrelmem...

Hogy ott a szép napos délen,

Ha szivárvány kel az égen,

Ne csak felhőt koszoruzzon,

Fényéből nekem is jusson!...

M. A. Mult számunkra későn érkezett. — Üdv!

Vicinins. Mivel kissé többet adott a cicerós szedés, ketté szakítottuk. — A legteljesebb tisztelet!

Nyilttér.

Köszönetnyilvánítás.

Forrón szeretett hitvesem elhúnyta akkora fájdalommal töltötte el szívemet, hogy a minden oldalról megnyilatkozott jóleső részvétért csak most s ez úton tudok köszönetet mondani. Fogadják tehát a jóbarátok, ismerősök, rokonok, de különösen az önkéntes tűzoltótestület működő tagjai, az I. általános ipartársulat nemesen gondolkozó vezetősége, dalárdája és összes tagjai s általában mindazok, kik szeretett halottamat végső útjára elkísérték, őszinte hálámat és köszönetemet, valamint azon ígéretemet, hogy a megpróbáltatás nehéz óráiban tanúsított vigasztaló jóságukat elfeledni sohasem fogom.

Vác, 1908. június 12.

Jávorszky Alajos.

Hátrálékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy tartozásaikat lapunk kiadó-hivatalánál mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

Egy jó házból való fiú
tanulónak

felvétetik

MAYER SÁNDOR

könyvnyomdájába.

H I R D E T É S E K.

Táncztanítási tanfolyam.

Perreyné, Vác város közkedveltségnek örvendő táncztanárnője, szakszerű oktatását június hó 24-én kezdi meg a Székesegyháztéri régi fiúiskola emeleti termében.

Perreyné kitűnő oktatása mellett kiváló gondot fordít az illemszabályokra s azokat mintaszerű avatottsággal és taktikával kezeli, czélja lévén nem fél, hanem egész munkát végezni, amire eddigi buzgó és eredményes tevékenysége teljes garanciát nyújt.

Tanítja a boszton-tánczot is, aki tanulni akarja, mert ezen táncz nem kötelező s mostanáig sem udvarképes, — s megtanítja úgy, mint bárki más!

Beiratás az említett épületben június 24-től kezdve d. e. 10—12-ig és d. u. 5—7-ig

Kéri a n. é. úri családok szives pártolását.

SIRUP-PAGLIANO

a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlódás a fejbe stb., előmozdítja az anyag cserét és vértisztítóan hat bőrkiütések, csúsz, köszvényénél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A. 71.) Via Pandolfini. Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A. 71.) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszertárak főlerakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek.

Földesurak figyelmébe!

A „Debreczeni gazdasági üzemi Iroda”

Magyarország területén bárhol igen jutányos feltételek mellett elvállal: gazdasági üzentervek reális alapokra fektetett kidolgozását, gazdaságok berendezését, felügyeletét és ellenőrzését, számvitel berendezését és ennek rendszeres vezetését; becsléseket és leltározásokat; eljár mindennemű gazdasági ügyekben; elfogad megrendelést minden időben és minden körü és nemű prima pirostarka vasmegeyei tájfajta marha szállítására.

Megbízások egyes esetekre vagy éves alapon eszközölhetők.

Ajánlattal szolgál: **Kuczky Emil** v. urad. főtitst gazdasági üzemi irodája

Debreczen, Garay-utca 15.

Földbirtokos urak

szives figyelmébe.

Van szerencsém a mélyen tisztelt uraságot értesíteni, hogy 32 év óta Váczon fennálló jóhírnevű kötélgyártó üzletemben

gabona-kéve kötelek

nagybani előállítását rendeztem be és minden igyekezetemet oda irányítom, hogy — miként az általam előállított többi áruimnak sikerült lehető legjobb hírnevet szereznem, úgy a gabona-kéve kötőimet is iparkodom a lehető legjobb minőségben, a legolcsóbb áron előállítani, hogy már az első évben alig kerülnek többbe a zsúp-szalma értékénél.

Ezen kötelek azonban 5—6 éven át használhatók.

A mélyen tisztelt földbirtokos uraknak szives támogatását tisztelettel kérem

Klapaty János

kötélgyártó,

Vác, Széchenyi utca 3. szám.

Goddam!

Vége egy gyorsan és biztosan ható tyükszemzer.

Cook és Johnsons
amerikai szabadalmazott

tyükszem-gyűrűi

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona, póstán 20 fillér porto.

Kapható a birodalom minden gyógyszerárában, valamint orvosság- drogeriákban stb.

Világkiállítás St. Louis 1907. „GRAND PRIX”

Tisztíts csak

Globusz
fémfisztító kivonat.

A legjobb fisztítószere világon.

Jobban tisztít, mint más fémfisztítószere.

Császár-fürdő Budapesten.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévvízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó-kúra.

200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés. jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld az **Igazgatóság.**

A VACZI HENGERMALOM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Hisztárai 50 kilogrammonként:

Buzaőrlemény: Asztali dara A B szám 18 K 60 fill. — Asztali dara C szám 18 K 40 fill. — Királyliszt 0 sz. 18 K 40 fill. — Lángliszt 1. sz. 18 K 20 fill. — Elsőrendű zsemlyeliszt 2. sz. 18 K 00 fill. — Zsemlyeliszt 3. sz. 17 K 80 fill. — Elsőrendű kenyérliszt 4. sz. 17 K 60 fill. — Középkenyérliszt 5. sz. 17 K 40 fill. — Kenyérliszt 6. sz. 17 K 00 fill. — Barnakenyérliszt 7. sz. 16 K 00 fill. 7¹/₂. sz. 14 K 40 fill. — 7³/₄. sz. 12 K 20 fill. — Takarmányliszt 8. sz. 08 K 20 fill. — Korpa finom F sz. 06 K 60 fill. — Korpa gorombi G. sz. 06 K 60 fill. — Ocsu 07 K 50 fill. — Kén-

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, osztnál és meghűléseknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest**.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz“, **Prágában**, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM
Budapest, Váci-körút 66,

által a legjutányosabb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóhere-csapók, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Mit igyunk?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószer.

Minden külföldit fölülmúl
hazánk természetes szén-
savas vizek királya:

A MOHAI ÁGNES-FORRÁS

Milleniumi nagy eredmél
kitüntetve. Kitűnő asztali-
bor- és gyógyvíz, a gyomor-

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbajosoknak.

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsav-tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönbélebb **gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-,
bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágy-
hiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt
gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajok-
tól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szén-savval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borvíz.

Olcsóbb a szódavíznél!

Főraktár: **Torday Jenő úrnál**